

Ο ρόλος των Δημοτικών Δημόσιων Βιβλιοθηκών ως φορείς παροχής ιατρικής πληροφόρησης στην κοινωνία

Municipal and Public Libraries as Health Information Centers

Διοργανώτρια:

Άρτεμις Χαλεπλιόγλου / Βιβλιοθήκη-Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών
Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ). Τμήμα Αρχιονομίας, Βιβλιοθηκονομίας
Συστημάτων Πληροφόρησης, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Περίληψη

Οι Δημοτικές και Δημόσιες Βιβλιοθήκες αποτελούν τη διακριτή κατηγορία βιβλιοθηκών με το ευρύτερο φάσμα κάλυψης ενδιαφερόντων και αναγκών κοινού. Το υλικό που συλλέγεται και προσφέρεται στους χρήστες τους είναι γενικό καλύπτοντας ποικίλα θεματικά πεδία και επιστημονικά τεκμηριωμένο χωρίς να περιλαμβάνει εξειδικευμένη πληροφορία.

Στις ειδικού θεματικού χαρακτήρα πληροφοριακές ανάγκες των χρηστών τους περιλαμβάνεται και η ιατρική και υγειονομική πληροφόρηση για ενημέρωση και επιμόρφωση, σε πρακτικά και θεωρητικά ζητήματα ιατρικής επικαιρότητας ή προσωπικής και οικογενειακής αναγκαιότητας.

Στη διάρκεια της πρόσφατης πανδημίας COVID-19 η ζήτηση για ιατρικές πληροφορίες σε δημοτικές και δημόσιες βιβλιοθήκες, ιδιαίτερα δια ηλεκτρονικής πρόσβασης, αυξήθηκε παγκόσμια, εν μέσω της ανάδειξης εσφαλμένων αντιλήψεων και της εμπλοκής φημών για τη νόσο μέσα από τα κοινωνικά δίκτυα, την εξέλιξή της, τα περιοριστικά μέτρα διαπροσωπικών επαφών, τον εμβολιασμό και την μαζική ανοσοποίηση. Επιπλέον, για τον μέσο χρήστη της δημοτικής και δημόσιας βιβλιοθήκης μελέτες προ της πανδημίας δείχνουν πως τα θέματα ιατρικής και υγείας αποτελούν περισσότερο από το 1/3 των αναζητήσεων.

Στο πλαίσιο της ανάδειξης των κοινών προοπτικών των δημοτικών και

δημόσιων βιβλιοθηκών στο ενημερωτικό και εκπαιδευτικό αυτό εργαστήριο παρουσιάζονται: (α) τα κοινά χαρακτηριστικά που τις καθιστούν τον καλύτερο διάλογο επικοινωνίας τεκμηριωμένης ιατρικής και υγειονομικής πληροφορίας για τη χάραξη πολιτικών σε θέματα υγείας, (β) χρήσιμοι σύνδεσμοι ανοικτής πρόσβασης που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αναζήτηση και ανάκτηση τεκμηριωμένης γενικής ιατρική πληροφορία, (γ) πρακτικά παραδείγματα στις προτεινόμενες πηγές πληροφόρησης, (δ) διασφάλιση ποιότητας και εξασφάλιση απορρήτου των προσωπικών δεδομένων στις διαδικασίες αυτές, (ε) προτάσεις εκπαίδευσης του κοινού, ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα, στην τεκμηριωμένη ιατρική πληροφόρηση και στην αναγνώριση και απόρριψη των ψευδών ειδήσεων και της παραπληροφόρησης σε θέματα υγείας και (στ) προτάσεις διαμόρφωσης θεματικής πύλης γνώσης (portal) με συγκεντρωμένο υλικό για συχνά υγειονομικά θέματα αναζήτησης, όπως ο καρκίνος, τα καρδιαγγειακά και νευροεγκεφαλικά νοσήματα, ο διαβήτης και τα λοιμώδη νοσήματα για την ενημέρωση των χρηστών.

Οι Δημοτικές και Δημόσιες Βιβλιοθήκες δεν αποσκοπούν σε καμιά περίπτωση να αντικαταστήσουν το ρόλο της ιατρικής φροντίδας, ούτε ο βιβλιοθηκονόμος αποσκοπεί να αναλάβει το ρόλο του γιατρού. Ως διάλογος τεκμηριωμένης δημόσιας πληροφόρησης, η Βιβλιοθήκη μπορεί και πρέπει να αποτελεί τον φορέα έγκυρης ενημέρωσης σε ιατρικά και υγειονομικά θέματα για την προστασία του κοινού από εσφαλμένες επιστημονικά αντιλήψεις ή φήμες, την προώθηση της επιστημονικής γνώσης στο κοινό, την εμπλοκή του κοινού σε επιστημονικά προγράμματα (citizen science), την προληπτική ιατρική, τη σωστή διατροφή και άσκηση, και την εκπαίδευση μέσα από ολοκληρωμένες δράσεις σε ατομικό ή ομαδικό επίπεδο, δράσεις που τοποθετούν την βιβλιοθήκη στο επίκεντρο της τοπικής κοινωνίας.

Ο εμφαντικός ρόλος των Δημοτικών και Δημόσιων Βιβλιοθηκών και σε αυτή την πτυχή της δημόσιας ζωής αποτελεί μια προοπτική που καταδεικνύει την αναγκαιότητα και προτεραιότητά τους ως φορείς παροχής και διάχυσης πληροφορίας και γνώσης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

Λέξεις Κλειδιά

Δημόσιες Βιβλιοθήκες, Δημοτικές Βιβλιοθήκες, Ιατρική Πληροφόρηση, Υγειονομικές κρίσεις, Αγωγή Υγείας, Δημόσια Υγεία.